اخبار

ثبت‌نام ۱۵ هزار و ۶۱۸ نفر برای انتخابات مجلس

رئیس ستاد انتخابات کشور درباره آخرین وضعیت ثبت‌نام داوطلبان انتخابات مجلس شورای اسلامی گفت: آمار کل ثبت‌نام ۱۵۶۱۸ نفر است اما به‌دلیل ازدحام روز شنبه، تعدادی را به‌صورت دستی ثبت‌نام کردیم که اگر این عدد هم اضافه شود، تعداد ثبت‌نام‌کنندگان به ۱۶۱۴۵ نفر می‌رسد. جمال عرف با اشاره به اینکه تاکنون ۸۱ نفر برای انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس خبرگان رهبری نام‌نویسی کرده‌اند، درباره وضعیت تحصیلات داوطلبان انتخابات مجلس اظهار داشت: ۱۲۰۴ نفر از داوطلبان تحصیلات دانشگاهی و ۶۸۰ نفر تحصیلات حوزوی داشتند که افزایش ۲۹ درصدی داشته است. رئیس ستاد انتخابات کشور گفت: ۲۴۸ نفر از ثبت‌نام‌کنندگان نیز از نمایندگان فعلی مجلس هستند، کمترین رنج سنی از سنین ۷۱ تا ۷۵ سال با ۶۱ نفر ثبت‌نامی بودند، ۳۲۰۹ نفر بین ۳۶ تا ۴۰ سال سن بودند، ۲۸۳۱ نفر سنین بین ۴۱ تا ۴۵ بوده است. ۸۸ درصد آقایان ثبت‌نام کرده‌اند و مابقی مربوط به خانم‌هاست.

انتقاد تلویحی کدخدایی از میزان ثبت‌نام‌ها

سخنگوی شورای نگهبان با اشاره به ثبت‌نام ۱۶ هزار نفر برای انتخابات مجلس گفت: هیات‌های اجرایی و نظارت، صلاحیت شرکت‌کنندگان را وفق قانون بررسی و اعلام خواهند کرد. به گزارش «وطن امروز»، عباسعلی کدخدایی در توئیتی نوشت: بیش از ۱۶ هزار نفر برای نمایندگی مجلس ثبت‌نام کردند. فارغ از حضور چهره‌های فرهیخته و مفید برای کشور، افرادی نیز بدون آگاهی از وظایف نمایندگی، قانون اساسی و نیازهای کشور بی‌محابا ثبت‌نام کردند. هیات‌های اجرایی و نظارت، صلاحیت شرکت‌کنندگان را وفق قانون بررسی و اعلام خواهند کرد.

بیانیه آژانس درباره دیدار عراقچی و رافائل گروسی

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد معاون وزیر امور خارجه ایران و مدیرکل آژانس درباره فعالیت‌های پادمانی در ایران و نظارت بر اجرای برجام با یکدیگر رایزنی کردند. به گزارش ایرنا، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد: رافائل گروسی، مدیرکل آژانس و عباس عراقچی، معاون وزیر امور خارجه ایران روز جمعه برای گفت‌وگو درباره فعالیت‌های پادمانی آژانس در ایران، شامل راستی‌آزمایی و نظارت بر تعهدات مرتبط هسته‌ای ایران ذیل برجام و سایر موضوعات دیدار کردند. دو طرف در این دیدار که در وین انجام شد درباره روابط و همکاری‌های دوجانبه گفت‌وگو کردند. رافائل گروسی از ابتدای ماه دسامبر به عنوان مدیرکل جدید آژانس فعالیت خود را آغاز کرده است.

هدیه خداحافظی آمریکا به دانشمند ایرانی

یک استاد دانشگاه تهران در واکنش به بازگشت دانشمند ایرانی که در آمریکا زندانی شده بود، توئیتی منتشر کرد. به گزارش ایسنا، سیدمحمد مرندی، استاد ادبیات انگلیسی و شرق‌شناسی دانشگاه تهران در توئیتی نوشت: استاد شهیر جهانی، دکتر سلیمانی هرگز به ارتکاب هیچ جرمی محکوم نشد؛ همین‌طور هیچ یک از ۵ بیمار او در ۱۴ ماهی که گروگان بود، جان خود را از دست ندادند. وی ادامه داد: آمریکا به عنوان هدیه خداحافظی، او را بیش از ۱۲ ساعت با زنجیر و دستبند نگه داشت؛ از زمانی که از سلول زندان بیرون آمد تا زمانی که به ایران تحویل داده شد. مسعود سلیمانی، دانشمند ایرانی پریروز بعد از ۱۴ ماه حضور در زندان‌های آمریکا به اتهام واهی دور زدن تحریم‌های دولت واشنگتن علیه ایران آزاد شد و به کشور بازگشت.

۳ اولویت اصلی نتانیاهو

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی گفت: ما برای اعمال تحریم علیه ایران، اعمال فشار علیه ایران، مقابله با ایران و مقابله فعالانه و نظامی علیه اقدامات این کشور برای استقرار در مرز ما، تلاش بی‌وقفه داریم. به گزارش ایسنا، بنیامین نتانیاهو افزود: در واقع یک تلاش جهانی علیه ایران را به پیش می‌بریم و آخرین گفت‌وگوهایم با ترامپ، پوتین و نیز پمپئو، وزیر خارجه آمریکا در این هفته بخشی از این تلاش است. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی تاکید کرد: ۳ اولویت من در هر گفت‌وگویی این است: ایران، ایران و ایران. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی که با بحران‌های داخلی شدید و بی‌سابقه دست و پنجه نرم می‌کند، در دوره اخیر به شکل قابل توجهی بر حجم اقدامات فرافکنانه بویژه موضع‌گیری علیه کشورمان افزوده است که به اعتقاد بیشتر کارشناسان، اینگونه اقدامات بی‌نتیجه نتانیاهو تلاشی برای سرپوش گذاشتن بر ناکامی‌های داخلی و پرونده‌های فساد وی است.

فکر می‌کنم هزاران نفر را در ایران کشته‌اند!

رئیس‌جمهور آمریکا در کنفرانس سالانه شورای اسرائیلی- آمریکایی برای چندمین بار با حمایت از ناآرامی‌های اخیر در ایران، مدعی شد در ایران هزاران و هزاران نفر از معترضان را کشته‌اند. دونالد ترامپ در کنفرانس سالانه شورای «اسرائیلی- آمریکایی» بار دیگر اتهام‌زنی به ایران را تکرار کرد و تهران را به تأمین بودجه «خشونت، هرج و مرج و ضرب و شتم» متهم کرد. رئیس‌جمهور آمریکا که از زمان آغاز به کار، سیاست فشار حداکثری علیه مردم ایران را در پیش گرفته، با ژستی انساندوستانه گفت که «بزرگ‌ترین قربانیان» سیاست‌های ایران، «خود مردم این کشور» هستند. ترامپ در ادامه سخنان خود برای چندمین بار از ناآرامی‌های اخیر ایران حمایت کرد و گفت: «دیکتاتوری رژیم (ایران) در پاسخ، صدها و صدها و شاید هزاران نفر از آن مردم را کشت. هزاران نفر را بازداشت کرد و رژیم ایران، اینترنت را قطع کرد». ترامپ در حالی به ایران اتهام کشتار هزاران نفر را می‌زند که هیچ آمار رسمی از تلفات آشوب‌های اخیر تاکنون اعلام نشده و آمارهای غیرموثقی که رسانه‌ها و نهادهای غربی مورد ادعا قرار می‌دهند نیز صدها نفر از عدد هزار کمتر است.

رایزنی ایران با دولت نیجریه درباره شیخ زکزاکی

عباس موسوی، سخنگوی وزارت امور خارجه درباره آخرین وضعیت «شیخ زکراکی» و با توجه به دیدار اخیر معاون اقتصادی ریاست‌جمهوری با رئیس‌جمهور نیجریه اظهار داشت: در ملاقات اخیر موضوعات مختلف از جمله موضوع آقای زکزاکی مطرح شده و علاوه بر این نیز در ملاقات‌ها و تماس‌های دیپلماتیک مستمری که در تهران و ابوجا داریم، گفت‌وگو پیرامون کمک ایران به حل این مشکل در دستور کار قرار داشته است.

«وطن‌امروز» از پیش‌بینی دقیق و هشدارهای رهبر انقلاب در سال گذشته نسبت به نتایج دل بستن به اروپا گزارش می‌دهد

حکایت خشت و آینه

گروه سیاسی: مواضع این روزهای مسؤولان ارشد دستگاه دیپلماسی دولت در قبال اروپا متفاوت‌تر از قبل شده است. محمدجواد ظریف و عباس عراقچی که بعد از خروج آمریکا از برجام، سیاست برجام اروپایی را کلید زده و تا همین چند ماه قبل نیز بدعهدی اروپایی‌ها را با ادعاهای عجیب توجیه می‌کردند، حالا به منتقدان درجه یک تروئیکای اروپایی تبدیل شده‌اند. این مواضع در واکنش به ۱۹ ماه وقت‌کشی اروپا و همچنین تندتر شدن ادبیات کشورهای اروپایی در موضوع موشکی ایران بیان می‌شود. با این حال مرور فرمایشات رهبر حکیم انقلاب طی روزها و ماه‌های بعد از خروج آمریکا از برجام نشان می‌دهد ایشان از همان ابتدا نسبت به انجام تعهدات اروپا بدبین بوده و بارها به مسؤولان دولتی در این باره هشدار داده‌اند.

به گزارش «وطن امروز»، هفته گذشته ۳ کشور آلمان، فرانسه و انگلیس در ادامه مواضع خصمانه علیه ایران، طی نامه‌ای به دبیرکل سازمان ملل و اعضای شورای امنیت، محدودسازی برنامه موشکی ایران را خواستار شده و آن را مغایر قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت عنوان کردند. این اقدام اروپا که همراستا با پروژه دولت آمریکا در فشار حداکثری به ایران تعریف می‌شد، با واکنش تند ظریف مواجه شد. در این راستا وزیر امور خارجه روز پنجشنبه در صفحه شخصی توئیتر خودنوشت: «جدیدترین نامه تروئیکای اروپایی به دبیرکل سازمان ملل، دروغ مذبوحانه‌ای است تا بی‌کفایتی بدبختانه خودشان را در اجرای حداقلی‌ترین تعهدات ذیل برجام لاپوشانی کنند». وی با به اشتراک گذاشتن تصاویری از ابطال قطعنامه ۱۹۲۹ شورای امنیت و تصویب برجام در این شورا، ادامه داد: «اگر تروئیکای اروپایی اندکی اعتبار جهانی می‌خواهد، می‌تواند با اعمال حق حاکمیتی و اختیارات خود به جای تسلیم شدن در برابر قلدری آمریکا شروع کند». روی تصویر قطعنامه باطل شده ۱۹۲۹ شورای امنیت که در توئیت ظریف درج شده، نوشته شده است: «قطعنامه ۱۹۲۹ مرده است، فارغ از اینکه چقدر آمریکا عاشق آن بود». روی تصویر قطعنامه ۲۲۳۱ (تصویب برجام در شورای امنیت) هم نوشته شده است: «[این قطعنامه] معتبر است، فارغ از انزجار و اعتراض آمریکا».

چند روز قبل از آن نیز عباس عراقچی در مصاحبه با وبگاه هلندی «ان‌آرسی» پس از انتقاد از اروپایی‌ها اعلام کرد: «می‌خواهم تأکید کنم یکی از درس‌هایی که ما از مسأله برجام گرفتیم، این است که نتیجه این توافق و پایبندی به آن، ظاهرا اعمال تحریم‌های جدید بود. اگر قرار است چنین باشد ما نیز شاید مجبور به تغییر رویه شویم؛ اینکه چطور را فعلا نمی‌توانم بگویم. دیگر درسی که گرفتیم این است که مقاومت، بیش از تمایل برای همکاری جواب می‌دهد». این مواضع تند درباره اروپایی‌ها و برجام در شرایطی به ترجیع‌بند سخنان مسؤولان دستگاه دیپلماسی تبدیل شده که سال گذشته شاهد رویکرد همدلانه همین افراد با اروپایی‌ها بودیم، تا جایی که پاییز سال گذشته و در شرایطی که یک ماه از موعد ارائه سامانه موسوم به SPV از سوی اروپا گذشته بود، محمدجواد ظریف در پاسخ به سوالی در این باره، در مقام توجیه وقت‌کشی اروپایی‌ها برآمده و مدعی شده بود اروپا برای ثبت SPV محرمانه کار می‌کند!

همین رویکرد خوش‌بینانه در قبال اروپا بود که موجب شد گام‌های کاهش تعهدات هسته‌ای ایران به جای آذرماه ۹۷ از اردیبهشت‌ماه امسال کلید بخورد. مردادماه امسال علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی در اظهارنظری تامل‌برانگیز گفته بود: «سیاست تقابل هسته‌ای آذرماه سال ۱۳۹۷ اتخاذ شده بود». او از تاخیر در اجرای این سیاست نیز تلویحا انتقاد کرد. «وطن‌امروز» همان زمان درباره این اظهارات نوشته بود: «اظهارات شمخانی نشان می‌دهد سیاست تقابل هسته‌ای ایران، حداقل با یک تاخیر ۵ ماهه اجرا شده است. کمی تامل درباره زمان‌بندی اجرای سیاست تقابل و عدم اجرای آن، نشان می‌دهد تاخیر در اجرای این سیاست شاید بی‌ارتباط با ماجرای SPV نباشد. شاید انتظار دولتی‌ها و جماعت امیدوار به اروپا درباره INSTEX دلیل اصلی تاخیر در اجرای سیاست تقابل هسته‌ای بوده باشد. به هر حال دلیل این تاخیر هرچه باشد، هزینه‌های بسیار زیادی را بر اقتصاد ایران وارد کرد». با همه اینها به نظر می‌رسد برجام اروپایی نیز همچون تجربه برجام به زمینه‌ای برای اصلاح نگاه غلط جریان غرب‌گرا در یافتن راه حل مشکلات کشور در بیرون از مرزها و بی‌توجهی به توانمندی‌های داخلی بدل شده است؛ تجربه‌ای که البته برای حصول آن هزینه زیادی پرداخت شده و تعطیلی صنعت ۳۰ میلیارد دلاری هسته‌ای کشور که با برجام شروع شده بود، طی ۱۹ ماه گذشته نیز ادامه یافت.

«وطن امروز» در همین راستا فرمایشات رهبر معظم انقلاب درباره لزوم بی‌اعتمادی به کشورهای اروپایی طرف برجام در بازه اردیبهشت تا شهریور سال گذشته را مرور کرده است.

حرف اروپایی‌ها اعتباری ندارد

... حالا گفته می‌شود که برجام را می‌خواهیم با این ۳ کشور اروپایی ادامه بدهیم؛ من به این ۳ کشور هم اعتماد ندارم. من می‌گویم به اینها هم اعتماد نکنید؛ [اگر] می‌خواهید قرارداد بگذارید، تضمین به دست بیاورید- تضمین واقعی، تضمین عملی- و الا فردا اینها هم همان کاری را خواهند کرد که آمریکا کرد، [اما] به یک شیوه دیگر. روش‌های سیاسی و دیپلماسی، روش‌های ویژه‌ای است؛ گاهی لبخند می‌زنند و در حال لبخند، خنجر را تا دسته در سینه انسان فرو می‌کنند؛ دیپلماسی این است دیگر؛ با اخلاق خوش، با تعریف و تمجید که «بله شما خیلی خوبید، شما آقایید، ما می‌دانیم شما قرارداد را به هم نمی‌زنید»! اگر چنانچه توانستید تضمین از آنها بگیرید به‌طوری که بشود اعتماد کرد، خب اشکالی ندارد، حرکت‌تان را ادامه بدهید؛ اگر نتوانید چنین تضمین قطعی‌ای را بگیرید- که بنده هم بسیار بعید می‌دانم که بتوانید تضمین بگیرید- آن‌وقت دیگر نمی‌شود این‌جوری حرکت کرد و این‌جوری ادامه داد ... برای تأمین منافع، به حرف فلان رئیس و فلان نخست‌وزیر و فلان صدراعظم اعتماد نکنید؛ حرف اینها اعتباری ندارد؛ امروز یک چیزی می‌گویند، فردا یک‌جور دیگری عمل می‌کنند؛ هیچ رودربایستی هم ندارند، خجالت هم اصلاً نمی‌کشند. متأسفانه در عالم دیپلماسی چیزی که وجود ندارد اخلاق انسانی است؛ به‌خصوص این غربی‌ها، اروپایی‌ها که هیچ، اصلاً اخلاق را در ارتباطات گوناگون دیپلماسی و امثال اینها، بو نکرده‌اند.

۱۳۹۷/۲/۱۹

اروپا در مقابل آمریکا نمی‌ایستد

یک تجربه دیگر که این هم تجربه مهمی است، تجربه همراهی اروپا با آمریکا در مهم‌ترین موارد است. ما بنای دعوا کردن با اروپایی‌ها را نداریم... اما واقعیت‌ها را باید بدانیم. این ۳ کشور نشان داده‌اند که در حساس‌ترین موارد با آمریکا همراهی می‌کنند و دنبال آمریکا حرکت می‌کنند. حرکت زشت وزیر خارجه فرانسه در جریان مذاکرات را همه یادشان هست... یعنی اینها با آمریکا همکاری می‌کنند، همراهی می‌کنند؛ تاکنون این‌جور بوده. این هم یک تجربه است؛ این را فراموش نکنیم. اینها در مقام حرف یک چیزهایی می‌گویند اما در مقام عمل، تا الان ما ندیده‌ایم- یعنی به نظر من تا الان ما این را مشاهده نکرده‌ایم؛ بنده یادم نمی‌آید- که اینها به معنای واقعی کلمه ایستاده باشند و در مقابل آمریکا از حق دفاع کرده باشند.

۱۳۹۷/۳/۲

آمریکا و اروپا به هم کمک می‌کنند

... عرض کردم که [اروپایی‌ها] مخالفت هم نمی‌کنند؛ اروپایی‌ها دنبال آمریکا حرکت می‌کنند، به همدیگر کمک هم می‌کنند: «وَ کَذالکَ جَعَلنا لکُل نَبی عَدُوا شَیاطینَ الانس وَ الجن یوحی بَعضُهُم الی بَعض زُخرُفَ القَول غُرورًا»(۱۷) اینها به هم کمک هم می‌کنند، به یکدیگر پیام هم می‌دهند، یکدیگر را تقویت روحی هم می‌کنند. خب! اینها چیزهایی است که ما به‌عنوان تجربه برجام باید در نظر داشته باشیم.

۱۳۹۷/۳/۲

برای اقتصاد به برجام اروپایی دل نبندید

... امروز اقتصاد کشور را از راه برجام اروپایی نمی‌شود درست کرد... قرائن فراوانی دارد که همین حالا دارید مشاهده می‌کنید: بعضی از شرکت‌های قابل توجه غربی اعلان می‌کنند که خواهند رفت، بعضی‌ها رفته‌اند، بعضی‌ها می‌گویند معلوم نیست چه‌کار کنیم؛ رؤسا و مسؤولان دولت‌های غربی، همین‌جور حرف می‌زنند؛ آلمان یک‌جور، فرانسه یک‌جور، آن یکی یک‌جور. بحث تصحیح کار اقتصادی کشور را از راه برجام اروپایی نمی‌شود درست کرد. حالا برجام اروپایی یک مقوله‌ای است اما برای اقتصاد به آن نباید دل بست.

۱۳۹۷/۳/۲

۳ کشور اروپایی جبران کنند

۳ کشور اروپایی در ۱۴-۱۳ سال قبل، یک بدعهدی و بی‌صداقتی بزرگی با ما کرده‌اند سر همین قضیه هسته‌ای؛ سال‌های ۸۳ و ۸۴ یک بی‌صداقتی بزرگی با ما کردند؛ یک چیزی را قول دادند، عمل نکردند، برخلافش عمل کردند. بایستی ثابت کنند که آن حالت را دیگر ندارند؛ این به عهده آنها است. دولت‌های اروپایی باید اثبات کنند به جمهوری اسلامی که امروز آن بی‌صداقتی و بدعهدی آن روز را نخواهند داشت؛ باید آن را جبران کنند.

۱۳۹۷/۳/۲

اروپا باید در مقابل آمریکا می‌ایستاد

در ۲ سال گذشته آمریکا رفتار نقض‌کننده برجام را تکرار کرده؛ کارهای گوناگون؛ همان‌طور که عرض کردم، به قول حضرات دیپلمات‌های ما، روح برجام و جسم برجام را نقض کرده؛ [اما] اروپایی‌ها ساکت ماندند؛ بایستی در مقابل آمریکا می‌ایستادند، باید در مقابل او اعتراض می‌کردند؛ اگر اعتراض می‌کردند ممکن بود کار به اینجا نرسد که آمریکا مثل آب خوردن امضای خودش را بگذارد کنار و بگوید من خارج می‌شوم. اینها بایستی آن غفلتی را که در این ۲ سال کردند جبران کنند.

۱۳۹۷/۳/۲

اروپا تعلل کند هسته‌ای از سر گرفته می‌شود

اگر اروپایی‌ها در پاسخگویی به مطالبات (کشورمان) تعلل کردند، حق ما برای آغاز کردن فعالیت‌های تعطیل‌شده هسته‌ای محفوظ است. مسؤولان سازمان هسته‌ای ما بایستی آماده باشند.

۱۳۹۷/۳/۲

خواست اروپا ادامه تحریم‌ها و تعطیلی هسته‌ای است

از برخی حرف‌های بعضی از دولت‌های اروپایی این‌جور برمی‌آید که اینها توقع دارند ملت ایران، هم تحریم‌ها را تحمل کند و با تحریم‌ها دست‌وپنجه نرم کند، و هم از فعالیت هسته‌ای خود که نیاز قطعی آینده کشور است دست بکشد و این محدودیت‌هایی را که بر او تحمیل کرده‌اند ادامه بدهد. من به این دولت‌ها می‌گویم بدانند که این خواب آشفته، تعبیر نخواهد شد.

۱۳۹۷/۳/۱۴

مردم را درباره بسته اروپایی شرطی نکنید

منتظر این و آن نباشید. ما یک روز مشکل اقتصادی کشور را موکول کردیم به برجام... حالا هم «بسته اروپایی»؛ مردم را درباره بسته اروپایی شرطی نکنید... بسته اروپایی بیاید، نیاید. ما کارهایی در کشور داریم، مقدوراتی در کشور داریم، این مقدورات بایستی تحقق پیدا کند؛ دنبال این مقدورات بروید؛ گره نزنید بهبود اقتصاد کشور را به چیزی که از اختیار ما خارج است.

۱۳۹۷/۴/۲۴

اقتصاد کشور را به بسته اروپایی موکول نکنید

من به آقای رئیس‌جمهور هم گفتم که اینها (اروپایی‌ها) همان نوامبری را که از اول گفتند، همان را دارند دنبال می‌کنند- که تا نوامبر ادامه بدهند- بعد که همه چیز تثبیت شد و تحریم‌ها جا افتاد، بعد یک چیزکی مثلاً بدهند یا ندهند. دنبال این هستند و این، خباثت اینها است. در روزنامه خواندم که ترامپ گفته من می‌خواستم به ترزا می سفارش کنم راجع به سخت‌گیری نسبت به ایران، [اما] او به من سفارش کرد درباره سخت‌گیری راجع به ایران! اینها این [جور] هستند دیگر. آن وقت تلفن می‌زند به آقای دکتر روحانی و اظهار ارادت و اخلاص هم به ایشان می‌کند... به هر حال، اقتصاد کشور را به بسته اروپایی موکول نکنید. کارهایی ما داریم در داخل کشور که اینها را باید انجام بدهیم.

۱۳۹۷/۴/۲۴

از اروپا قطع امید کنید

با مجموعه اروپا-کشورهای اروپایی، نه جامعه اروپا- با کشورهای اروپایی بایستی ادامه ارتباط باشد اما قطع امید کنید از اینها؛ از اروپا قطع امید بکنید. اروپا جایی نیست که ما بتوانیم برای مسائل گوناگون خودمان از جمله همین مسأله برجام و مسائل اقتصادی و مانند اینها به آنها امید ببندیم؛ نه، اینها کاری نخواهند کرد؛ قطع امید [بکنید]. این قطع امید به معنای قطع رابطه نیست، به معنای قطع مذاکره نیست؛ به معنای این است که ما تصمیم خودمان را جور دیگری بگیریم، این است معنایش و نگاه شک‌آلود داشته باشید به وعده‌های آنها؛ به هرچه وعده می‌دهند، با تردید نگاه کنید. الان هم که دارند بازی درمی‌آورند. به نظر من در این قضایای مربوط به برجام و تحریم‌ها دارند شوخی می‌کنند؛ در واقع اینها یک رفتار مناسبی الان با ما ندارند.

۱۳۹۷/۶/۷

تکرار مدل موفق مبادله جیسون رضاییان؛ در ازای ژیو وانگ، هم دکتر سلیمانی آزاد شد و هم به ژاپن اجازه داده شد وارد مبادلات جدید اقتصادی با ایران شود

باج ساموراییِ ترامپ

گزارش

گروه سیاسی: حسن روحانی «آخر پاییز» به ژاپن می‌رود. رئیس‌جمهور در ظاهر قرار است سفر خردادماه نخست‌وزیر ژاپن به ایران را پاسخ دهد. هفته قبل سید عباس عراقچی، معاون وزیر امور خارجه به ژاپن رفته بود تا عزم روحانی برای سفر به این کشور را به اطلاع مقامات ژاپنی برساند. عباس عراقچی شنبه هفته جاری نیز در مصاحبه با شبکه «ان‌اچ‌کی» ژاپن در وین ابراز امیدواری کرد که سفر احتمالی اواخر ماه جاری «حسن روحانی» رئیس‌جمهور ایران به ژاپن به تقویت روابط اقتصادی ۲ کشور کمک کند. در همین زمینه، روزنامه ژاپن‌تایمز نیز به نقل از منابع دیپلماتیک گزارش داد که آمریکا با طرح توکیو برای سفر حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران به این کشور موافقت کرده است. براساس این گزارش، یک مقام ارشد آمریکایی به دولت ژاپن پیام داده است که واشنگتن از توکیو خواسته است نتیجه دیدار روحانی با «آبه شینزو» نخست‌وزیر این کشور به اطلاع آنها رسانده شود. این منابع گفته‌اند که مقامات ایرانی و ژاپنی دیدار روحانی و آبه را برای روز ۲۰ دسامبر (۲۹ آذر) برنامه‌ریزی کرده‌اند. روزنامه ژاپنی در ادامه نوشت: آبه شینزو که یکی از رهبران نزدیک به «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکاست در ماه ژوئن به ایران سفر کرده بود تا در زمینه اختلافات میان تهران و واشنگتن میانجیگری کند. به گفته منابع دیپلماتیک، نخست‌وزیر ژاپن احتمالا در این دیدار از ایران خواهد خواست که به برجام پایبند بماند. تهران طی ماه‌های گذشته به صورت گام به گام از برخی تعهدات خود در برجام در واکنش به عدم اجرای تعهدات کشورهای اروپایی عقب‌نشینی کرده است.

الگوهای مذاکراتی

سفر روحانی به توکیو که پس از ۱۹ سال از آخرین سفر رئیس‌جمهور ایران به ژاپن انجام می‌شود، یکی از دیدارهای مهم حسن روحانی در دوران ریاست‌جمهوری‌اش خواهد بود؛ دیداری که به سبب نقش میانجی ژاپن در مناسبات میان جمهوری اسلامی و ایالات متحده دارای اهمیت است. نکته دیگر اینکه ایران و ژاپن دارای مبادلات اقتصادی قابل توجهی هستند به گونه‌ای که این کشور یکی از خریداران عمده نفت ایران محسوب می‌شده که البته بعد از تحریم‌های آمریکا از خرید نفت ایران کنار کشید. برخی کارشناسان اذعان دارند که ایران ۲۰ میلیارد دلار از ژاپن در ازای فروش نفت طلب دارد. اما نکته دیدار روحانی از ژاپن صرفا در مبادلات اقتصادی خلاصه نمی‌شود. این دیدار پس از ماجرای مبادله زندانیان ایرانی و آمریکایی انجام می‌شود. «ژیو وانگ» دانشجوی مقطع دکترا در دانشگاه پرینستون در راستای یک برنامه جاسوسی دی‌ماه ۱۳۹۵ به ایران سفر کرد اما تابستان سال بعد توسط سازمان اطلاعات سپاه بازداشت و به جاسوسی برای آمریکا متهم شد. وی در دادگاه به اتهام جاسوسی در پوشش تحقیق دانشگاهی به ۱۰ سال زندان محکوم شد. پس از دستگیری این جاسوس آمریکایی، مقامات این کشور تلاش زیادی برای آزادی وی انجام دادند که در نهایت منجر به مبادله او و دکتر مسعود سلیمانی شد. دکتر مسعود سلیمانی، رئیس انجمن هماتولوژی ایران و پژوهشگر سلول‌های بنیادی بدون برگزاری هیچ دادگاهی حدود یک سال در آمریکا بازداشت شده بود. سلیمانی که با ویزای ۶ ماهه مطالعاتی راهی ایالت مینه‌سوتای آمریکا شده بود بلافاصله پس از رسیدن به خاک آمریکا توسط پلیس فدرال این کشور بازداشت و به زندانی در آتلانتا، مرکز ایالت جورجیا فرستاده شد. درنهایت در فرآیند یک مبادله، دکتر مسعود سلیمانی و ژیو وانگ آزاد شدند اما نکته حائز اهمیت آنکه مقامات آمریکایی در ازای آزادی جاسوس زندانی خود علاوه بر آزادی دکتر مسعود سلیمانی، به ژاپن برای انجام و اجرایی کردن برخی از توافقات اقتصادی خود با ایران چراغ سبز نشان دادند. بنابراین می‌توان از سفر روحانی به‌عنوان یکی از نتایج مبادله دکتر مسعود سلیمانی و ژیو وانگ یاد کرد. این الگوی مبادلاتی در سیاست خارجی که بر مبنای «به پای میز کشاندن» طرف مقابل است کاملا در مقابل الگوی برجامی قرار دارد که طرف ایرانی به پای میز مذاکره کشانده شود، همانند ماجرای مبادله جیسون رضائیان که در ازای آزادی وی همراه ۳ زندانی آمریکایی دیگر، ۲۸ نفر از ایرانیان زندانی در آمریکا آزاد شدند و مبلغ یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار به ایران مسترد شد. به بیان دیگر، در الگوی برجامی محور تعامل و داد و ستد بین‌المللی بر مبنای امتیازدهی یک‌طرفه به امید دریافت امتیاز و آورده‌های حیاتی در آینده است اما الگوی «اقدام متقابل» همواره با برداشتن گامی محکم همراه است که در آن امتیازات دریافتی به شکلی مستحکم تضمین شود. در الگوی برجامی آنچنان که تجربه مصداق خاص برجام نیز نشان داد، پیگیری کردن مسیری که در آن همه گام‌ها از سوی ایران برداشته شد نه‌تنها ایران را به حداقلی‌ترین اهداف خود نرساند، بلکه با عهدشکنی طرف‌های دیگر برجام و در نهایت خروج ایالات متحده از آن فضا به سویی رفت که فراتر از عدم حصول امتیاز و امکانی برای دور شدن از وضعیت انحصار، ایران بخش عمده توانایی و دستاوردهای هسته‌ای خود را از دست داد و در زمینه فروش نفت حتی به شرایطی به مراتب سخت‌تر از ایام پیشابرجام رسید. اما در الگوی اقدام متقابل آنچنان که در مساله مبادله دکتر مسعود سلیمانی و ژیو وانگ یا در مثال توقف نفتکش بریتانیایی دیده شد، با مدیریت فضای تعاملی به سمتی که در آن دست برتر در تعامل و بده‌بستان برای طرف ایرانی وجود داشته است، نتایج حاصل شده به سمتی رفته است که بیشترین منافع برای کشورمان حاصل شده است. آغاز فضای جدید در روابط میان جمهوری اسلامی و ژاپن که در سایه در پیش گرفتن الگوی اقدام متقابل رخ داده از جهات زیادی نشانی از کارآمدی این رویکرد در زمینه‌هایی است که هدف تعاملی با ابزاری صحیح پیگیری می‌شود. ابزاری که آمریکا را مجاب می‌کند از موضع پایین و انفعالی وارد مذاکرات شود و به امتیازاتی تن دهد که در نهایت کفه برد- برد آن به سمت ایران بیشتر سنگینی کند.